

[דף סיכום בחינה](#)

מזהה בחינה: 001000273391 מזהה סטודנט: 309490

שם קורס: ילדים במשפט

מספר שאלה	ניקוד מירבי	ציון
1	50.00	48.00
2.1	20.00	20.00
2.2	30.00	30.00

ציון בחינה סופי : 98.00

הבחינה הבדוקה בעמודים הבאים

*** לתשומת לבך, במידה וההערות מופיעות ב "גיבריש" יש להוריד את הקובץ למחשב ולפתוח ב - reader acrobat ***

מבחן תשפ"ג 2023 – קורס ילדים במשפט

99-9102-01 | עו"ד ד"ר איריס עדניה נץ

סמסטר ב'

מועד א'

משך הבחינה: שעתיים

ללא חומר עזר מלבד הנספחים המצורפים לבחינה ומופיעים בלשונית נספחים

חומרי עזר מותרים (מצויים בנספחי הבחינה):

אמנת זכויות הילד, חוק הנוער (טיפול והשגחה), חוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול), חוק אומנה לילדים, סילבוס הקורס.

בהצלחה!

כאפוטורפוס לדים של ע' ו' אנסה לשלול את טענתם של ההורים וקידום האימוץ.

ההורים יכולים לטעון כי יש להם זכות ראשונית לגדל את ילדיהם (ס' 5 לאמנה) ושלא יופרד מהם (ס' 9 לאמנה). אך מצד שני טובתו של הילד (ס' 3 לאמנה) היא המעלה הראשונה ובמקרה שיש חשש לפגיעה בטובתו של הילד להורה כבר אין זכות ראשונית. (פס"ד עדי יהווה). נתון במקרה דיננו כי מצבם של ההורים הוא ללא צפי לשינוי. על כן, לא ניתן יהיה להחזיר את הילדים אל ההורים. מדובר בילדים מאוד קטנים, אשר חווים טלטלה כאשר רואים רק את הוריהם במפגשים, לכן אם יוסכם העברתם בחזרה להוריהם ייתכן כי זה יהווה פגיעה נפשית בהם וכמובן פגיעה בטובתו של הילדים.

בנוסף, ההורים יכולים לטעון לס' 18 לאמנה בה המדינה מתחייבת כי תעשה כמיטב מאמצה להבטיח הכרה כי לשני ההורים לאחריות משותפת לגידול ילדיהם ולהתפתחותם. במקרה דיננו גם אם יוחלט כי האם היא כשרה לקבלת ילדיה בחזרה, האב יהיה עדיין בגדר לא כשיר ס' 2(2) לחוק הנוער טיפול והשגחה, בנוסף טובתם של הילדים הוא המכריע.

ההורים טוענים כי האם החלה לעבוד ונמצאת במעקב פסיכיאטרי ולכן יכולה לקבל בחזרה את ילדיהם, האם זה שהיא החלה לעבוד ובמעקב פסיכיאטרי זה אומר שהיא כשירה לגידול ילדיה? סביר להניח שלא, מדובר בילדים בעלי מוגבלויות שפי כמה וכמה קשה לטפל בהם לעומת ילדים רגילים ואפילו הוריהם (הסבא והסבתא) התקשו בטיפולם. הקטינים עדיין יהיו נזקקים לפי החוק. עפ"י ס' 2(2) ו-6(2) - שלומם הנפשי או הגופני עלול עדיין להיפגע.

המדינה התחייבה להגן על ילד מפני אלימות נפשית, פיזית או הזנחה וטיפול רשלני (ס' 19 לאמנה). לכן, אם הילדים ישונו להוריהם ייתכן כי יפגעו נפשית ויזנחו שוב.

בנוסף, עפ"י האמנה ס' 20 על המדינה לדאוג לילד שהוצא מבית הוריו גם על ידי אומנה ואימוץ. במקרה שלנו, נראה כי ההורים לא יהיו כשירים לטפל בשני ילדים בעלי מוגבלויות, לכן עקב גילם הרך כל עוד יש אפשרות למשפחה טובה שמעוניינת לאמץ את שני הילדים ובכך לשמור על הזכות של הילדים **לקשר אחאי כדאי לממש הזדמנות זו**. בכל זאת מדובר בילדים עם צרכים מיוחדים אשר לא תמיד יהיה קל למצוא בית מאמץ עבורם אחת כמה וכמה לגבי שני אחים בעלי מוגבלויות יחדיו.

בנוסף, על המדינה לדאוג להישרדותו והתפתחותו התקינה של הילד (ס' 6 לאמנה). במקרה דיננו, החזרת הילדים להורים עלול לפגוע בהתפתחותם התקינה של הילדים עקב מצב ההורים. כפי שנאמר, הילדים הם בעלי מוגבלויות ועל כן יש לדאוג פי כמה לגבי התפתחותם התקינה ככל האפשר. נראה כי ההורים אינם יהיו במצב כשיר ע"מ לגדל את ילדיהם. גם לאחר שהאם מטופלת ע"י פסיכיאטר והחלה לעבוד ככל הנראה לא תצליח לגדל את שני ילדיה ובמצב בו נמצא בעלה - מצב לא כשיר לגדל את הילדים.

זכותם של ילדים בעלי מוגבלויות ס' 23 לאמנה. המדינה התחייבה לשמור על זכותם של ילדים בעלי מוגבלויות בתנאים המבטיחים כבוד, מקדמים עצמאות. במקרה שלנו, ההורים אינם כשירים מספיק על מנת לעזור ולסייע לילדיהם לקדם עצמאות. לעומת זאת, ההורים העתידיים לאמץ, מכירים את הילדים, יודעים לקראת מה הם הולכים.

האם כדאי להמתין אם האימוץ עוד על מנת לראות אם מצבה של האם משתפר (הרי זכותה לגדל את ילדיה)? במקרה דיננו, נקבע כי מצבם של ההורים לא צפוי להשתנות וגם אם כן יהיה שיפור משמעותי, נראה כי זה עדיין לא יספיק למען גידול שני ילדים בעלי מוגבלויות. טובתם של הילדים הוא המעלה הראשונה ולכן נראה כי טובתם תהיה לעבור למשפחה מאמצת שיכולה לאמץ את שני האחים. במידה ונמתין עם כך, ייתכן כי נפסיד הזדמנות חד פעמית.

ניתן לראות בהוצאתה של ע' כשהייתה בת 3 חודשים כראייה לכך שההורים אינם כשירים לגידול ילדיהם (אך לא כראייה יחידה). ס' 9 לחוק הנוער טיפול והשגחה.

תשובה יפה ומפורטת

48/50

ר' תטופל לפי חוק הנוער טיפול והשגחה. ייתכן כי תהיה קטינה נזקקת לפי ס' 2(2) - ההורים אינם מסוגלים ויודעים כיצד לטפל בה. כפי שנראה יש שיתוף פעולה עם ההורים - דיווחו לרווחה על מצבה של הקטינה. נראה כי עקב התנהגותה - דכאון, הסתגרות בחדר והפרעות אכילה - ניתן להבין כי היא נפגעת מינית.

דרכי הטיפול האפשריות:

העו"ס יכול לפנות לאמצעי חירום, אך נראה במקרה דיננו כי זה לא דחוף עד לרמת הפעלת ס' 11 שמשמשים בו רק במקרי חירום דחופים מאוד (לא נתון לדוגמה שניסתה להתאבד וכו')

העו"ס יכול לפנות לצו בניים במידה ורואה כי יש לטפל בר' באופן מיידי, כאשר אין זמן לעשות את הדברים הפורמלים כמו הגשת תזכיר. ישנם שלושה תנאים מצטברים שצריכים להיות כשפונים לס' זה - מיידיות - ייתכן כי ר' במצב נפשי מאוד קשה שעלול לסכן עצמה. נזקקות לכאורה - ראה לעיל מעלה. האמצעים מתאימים למצב בו שריו הקטין (מיידיות) - במקרה שלנו העו"ס ינסה להורות על טיפול פסיכיאטרי ס' 3(5) לחוק הנוער האזרחי. ישנם כמה חלופות - בדיקה נפשית במרפאה, בדיקה פסיכיאטרית באשפוז, בדיקה פסיכיאטרית במרפאה, אשפוז לצורך טיפול פסיכיאטרי. (ס' 3(ב) - (ז)).

אך יחד עם זאת, ר' היא בת 15 ולכן יכולה לסרב לאשפוז כפוי פסיכיאטרי במידת הצורך, זאת מכיוון שהוא כופה ומגביל את החופש. היא זכאית לייצוג כפול במקרה כזה.

לאחר מכן, העו"ס יכול להגיש תזכיר לבית המשפט ובו המלצות להמשך הטיפול. יכול להמליץ להעמיד את הקטינה תחת השגחתו של עובד סוציאלי לפי חוק הנוער, לוודא שמצב אינו מדרדר ס' 3(3) לחוק הנוער האזרחי. לחלופין, יכול להעמיד לקטינה ידד שגם יוכל לייעץ להורים כיצד לפעול עם ר' ס' 3(2). בית המשפט צריך להקשיב להורים, לעו"ס ולקטינה ולהחליט אם להסכים לדרך הטיפול של העו"ס. הוא יכול להורות גם על השתייכות למוסד למעון והעו"ס יחליט לאיזה.

בנוסף, ניתן לטפל בעזרת קד"ם - (ניתן בפגיעות מיניות רק בסייבר, ד' אינו מכחיש את מעשהו) במידה ור' תסכים לכך (ד' מכיר בפגיעה שעשה כפי שנתון, סביר להניח שיסכים גם). כך, יוכלו שני הקטינים לדבר ביניהם ולהסדיר את מערכת היחסים ביניהם. זה יועיל לר', היא תבין שהיא נפגעה, שמכירים בפגיעה שלה, תוכל לשאול את השאלות שהיא מעוניינת לשמוע תשובות עליהם מפי ד'. ייתכן כי כך יתפוגג הדיכאון שבו היא נמצאת.

ד' הוא קטין חשוד. במקרים כאלה יש כמה זכויות: 1. עדכון שכל מה שיגיד עלול לבוא לרעתו 2. זכות להיוועץ עם עו"ד 3. זכות שההורים יהיו עימו בחקירה על מנת לייעץ ולסייע לו.

במקרה דיננו, החוקרים אינם עדכנו אותו שזכאי לנוכחות ההורים ולהתייעצות עם עו"ד. ילדים בגיל זה מאוד מרצים, פועלים ע"י רגשות וזה דבר שאינו צריך לעשות בזמן חקירה. לכן יש להם את הזכות להתייעץ על מנת שיסבירו להם את מצבם ולהדריכם איך לפעול.

במקרה שבו לא עודכנו את הקטין בזכויות - בית המשפט יכול להורות על הוצאת הקטין ממעצר ודבר זה יכול גם להשפיע על הכרעת הדין במקרה ונגיע לכתב אישום. **יכול להביא גם לפטילת ההודאה**

בנוסף, יש לוודא את שעות החקירה - במקרה של קטינים מעל 14 השעות צריכות להיות 7:00-22:00. האם שנלקח לחקירה זה היה בפומבי? האם שמו עליו אזיקים שלא לצורך?

זמני מעצר ימים - קטין מעל 14 יכול להיות במעצר ימים 10 ולאחר מכן ניתן להאריך בעוד 10 ימים.

יש להביא לפני שופט תוך 24 שעות וניתן להאריך לעוד 24 שעות.

בעת בקשת מעצר - על ההורים להיות מוזמנים, ובשלב זה חייב למנות לקטין סנגור. בנוסף השופט יכול להורות להליך אזרחי במקום פלילי על מנת לא להשאיר כתם לקטין במאגר הפלילי.

אם יוחלט כי ד' עצור או יש סיכוי שיש מספיק חומר לכתב אישום על המשטרה להודיע לקצין מבחן. - קצין מבחן יכול להפנות להליך חלופי להליך הפלילי - קד"ם (צדק מאחה).

בקד"ם מייחסים את העבירה לנפגע ולפוגע. הפוגע ונפגע יושבים יחד עם משפחותיהם והנפגעת יכולה לשאול את הפוגע שאלות, הפוגע עונה עליהם, מבקש סליחה, מודה בכך שעשה עבירה. כך מערכת היחסים מתאחה.

ד' עשה זאת ממקום של "השווצה" וחוסר ביטחון ולא ממקום של נקמה - שנותן לו אווירה פליליות יותר. מדובר בעבירות מיניות (לעומת עבירות מיניות רגילות בהן לא ניתן לבצע הליך קד"ם) אבל של סייבר ולכן יכול לעבור לטיפול ע"י קד"ם במידה והר' תסכים לכך כמובן. ד' אינו מכריש את מה שעשה ולכן מצידו יכול לבצע את ההליך.

במקרה בו הוגש כתב אישום - קצין המבחן יכול להוציא את הקטין למען בדיקות בקהילה המחוצה לה שיבהירו את מצבו, להבין מה דרך הטיפול הכי טובה עבורו.

לאחר כתב אישום יכול להיות במעצר עד 15 יום.

בנוסף, מעצר זהו האמצעי קיצור במקרה של ילדים - יכול לגרום לכך שקטין ילמד מקטין אחר עוד עברות (רציבדיזם), לכן יכול בית המשפט להורות למוסד נעול או חליפה אחרת.

במקרה של הכרעת דין - ייתכן כי יקבל עונש והרשעה: בית המשפט יכול להעביר אותו למוסד סגור במקום מעצר. ייתכן כי יקבל צו טיפול: כניסה למוסד יומי, קנס עבור ולהורים, תניה. או לחלופין ייתכן כי יקבל צו